

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9C/53/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616207668
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4616207668.8

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany, sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom, v právnej veci žalobcu : L. Z., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. XX , XXX XX Q., právne zastúpená JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42350026 proti žalovanému : Profi Credit Slovakia , s.r.o, IČO: 35 792 752 , so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47233516 o určení neprijateľných zmluvných podmienok zmluvy o úvere , takto

rozhodol:

- I. Súd u r č u j e , že úver vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.
- II. Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy / iných príjmov/ dlžníka číslo 8500093668 zo dňa 28.11.2014 je n e p l a t n á .
- III. Súd u r č u j e , že rozhodcovská zmluva č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014 je n e p l a t n á .
- IV. Súd u r č u j e , že dohoda o poskytovaní služieb č. . 8500093668 zo dňa 28.11.2014 je n e p l a t n á .
- V. Súd žalobu vo zvyšku z a m i e t a .
- VI. Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa v žalobe zo dňa 27.10.2016 doručenej súdu 7.11.2016 uviedla, že so žalovaným uzatvorila dňa 28.11.2014 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500093668, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver v sume 900 eur (ďalej v texte len „Zmluva o revolvingovom úvere“).

Nakoľko sa dostala do omeškania so splácaním poskytnutých úverov, žalovaný vyzval jej zamestnávateľa: INDEX NOSLUŠ s.r.o. so sídlom Prešovská 38/B, 821 02 Bratislava, IČO: 35 804 441 na vykonávanie zrážok zo mzdy.

Zákon spotrebiteľský úver definuje ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené s úverom. V právnom poriadku SR je úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, ktorý možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje úverovú zmluvu v prípade, keď je úver poskytnutý spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy lex specialis. V predmetnej veci, horeuvedenej Zmluvy o revolvingovom úvere, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, sa bezpochyby jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

Má za to, že Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na ochranu spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách, ktoré svojim obsahom a účelom odporujú zákonu alebo ho obchádzajú alebo sa priečia dobrým mravom, a to najmenej v rozsahu:

Ad 1) Za neprijateľnú podmienku, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014 je nutné považovať i Dohodu o zrážkach zo mzdy /z iných príjmov/ dlžníka č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014, v zmysle ktorej v Čl. V: „Strany dojednávajú, v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu Pohľadávok Spoločnosti uvedených v čl. 1 tejto Dohody, dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadne z iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou (ďalej len „zrážky zo mzdy“), ktorú dlžník poberá od svojho zamestnávateľa (respektíve platiteľa príjmu). Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ Dlžníka povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy Dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne Dlžníka a odvádzať ich na bankový účet č. 4019296401/7500 pod variabilným symbolom, č. 8500093668 vo výške 28,46 eur (v prípade všetkých úverových zmlúv) mesačne. Strany vyslovene súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške (a to z akéhokoľvek dôvodu), ale vo výške nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci, či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia a to všetko do doby úhrady všetkých Pohľadávok v omeškaní. Dlžník s takýmto postupom výslovne súhlasí.“

Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola s ňou ako spotrebiteľom osobitne, individuálne dojednaná. Pri uzatváraní dohody jej bola daná v jednej kope papierov s úverovou zmluvou, ktoré vnímala, že ide čisto len o Zmluvu o revolvingovom úvere. V čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy nemala dostatok času sa detailne oboznámiť s dokumentmi a vôbec nevnímala, že podpisuje aj nejakú dohodu o zrážkach zo mzdy a nielen zmluvu o Zmluvu o revolvingovom úvere. Úverová zmluva predstavuje kompaktný, vopred pripravený celok, pričom Dohoda o zrážkach zo mzdy je doslova jej súčasťou, hoci na osobitnom liste, keďže k tomu, aby jej bol poskytnutý úver musela podpísať všetky písomnosti dané jej do rúk. Ona ako dlžníčka tak svojím podpisom mohla len vopred pripravené a naformulované ustanovenia Zmluvy o revolvingovom úvere, ktorej súčasťou bola Dohoda o zrážkach zo mzdy akceptovať ako celok. Ako spotrebiteľka nemala možnosť sa dostatočne oboznámiť, teraz zisťuje, že aj s ostatnými podkladmi a tak prejavíť svoju slobodnú vôľu ohľadom dohody o zrážkach zo mzdy, hoci žalovaný tam šikovne zakomponoval ustanovenie, že si je vedomá, že uzatvára takúto dohodu a že mala možnosť odmietnuť túto dohodu, čo je však z jeho strany len účelové a alibistické. Takúto zmluvnú podmienku rozhodne nepovažuje za individuálne dojednanú a preto je podľa jej názoru v zmysle Občianskeho zákonníka neplatná.

Z ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať písomnú formu a zároveň musí byť v nej vyjadrený súhlas dlžníka s vykonaním zrážok z jeho mzdy ako aj rozsah vykonaných zrážok. Dohoda nadobúda účinnosť až potom, ako veriteľovi pohľadávka bude zročná. Zrážky možno teda vykonať po zročnosti veriteľovej pohľadávky.

Hlavne zastáva názor, že dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku, a preto je táto v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj z dôvodu, že sa v neprospech spotrebiteľa odchyľujú od ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka, ust. § 53 ods. 1 a ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Zabezpečenie záväzku vopred uzavretou dohodou o zrážkach zo mzdy je len neprimeranou požiadavkou veriteľa, keď si viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka.

Napriek tomu, že Občiansky zákonník ani iný predpis nedefinuje kategóriu dobrých mravov, teória a súdny prax zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej forme včleňuje do občianskeho práva. Menovaná dohoda o zrážkach zo mzdy svedčí jednoznačne nielen o tom, že tento právny úkon je svojím obsahom a účelom v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. §39 Občianskeho zákonníka a je teda absolútne neplatný. Táto rovina rozporu s dobrými mravmi je ešte vypuklejšia a významnejšia, nakoľko práve v nej sa realizuje sociálne škodlivý a spoločensky nepriaznivý účel. Ide v pravom slova zmysle o zneužitie práva zo strany tohto nebankového subjektu. Práve prostredníctvom ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (i keď to výslovne takto v zákone označené nie je) sa v súkromnom práve uplatňuje zásada zákazu zneužívať výkon subjektívneho práva (povinnosti) na sociálne škodlivé ciele, a to buď v rozpore so záujmami jednotlivcov, spotrebiteľov alebo v rozpore s verejným záujmom.

Ad 2) Za ďalšiu neprijateľnú podmienku, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014, je nutné považovať i Dohodu o poskytovaní služieb č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014, v zmysle ktorej v bode 7 Čl. I:

„7.1 Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

7.2 Zmluvné strany sa dohodli, že za predĺženia trvania tejto Dohody pri poskytnutí revolvingu je výška odplaty určená ako súčin mesačnej výšky odplaty podľa bodu 7.1 a počtu splátok, o ktoré sa predlžuje splátkový kalendár po poskytnutí revolvingu.

Celková výška splátky úveru revolvingu s úrokom spolu so splátkou odplaty podľa tejto Dohody sa uvedie aj v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Počet a dátum splatnosti splátok odplaty podľa tejto dohody je rovnaký s počtom a dátumom splatnosti splátok úveru a úroku za úver. Ak dôjde k zosplatneniu splátok podľa príslušnej Zmluvy o revolvingovom úvere neuhradené splátky odplaty sa stanú splatným dňom zosplatnenia splátok a Zákazník je povinný ich uhradiť spolu so zosplatnenými splátkami podľa príslušnej zmluvy o revolvingovom úvere. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky odplaty podľa tejto Dohody a viac ako tri mesiace po termíne splatnosti všetky záväzky Dlžníka, ktoré sa podľa tejto Dohody mali stať splatnými v budúcnosti sa stávajú okamžite splatnými, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, a) alebo je Veriteľ oprávnený odstúpiť od tejto Dohody. Zánikom príslušnej Zmluvy o revolvingovom úvere s výnimkou odstúpenia podľa zákona č. 129/2010 Z.z., odvolať sa na účely nie je dotknutá povinnosť uhradiť odplatu podľa tejto Dohody. V prípade predčasného splatenia podľa príslušnej Zmluvy o revolvingovom úvere Zákazník uhradza len takú časť odplaty, ktorá zodpovedá trvaniu tejto Dohody za každý začatý mesiac jej trvania.“

Predmetné ustanovenie týkajúce sa Dohody o poskytovaní služieb, považuje za nástroj veriteľa ako od nej získať bezdôvodné financie navyše, keďže na základe tejto dohody so veriteľ chce nárokovať na ďalšie financie od nej a to napr. pri požiadaní o odklad splátok alebo napr., že sa zaväzuje, že za uzavretie tejto dohody zaplatí mesačne veriteľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru (viď čl. 7 - bod 7.1 Dohody o poskytnutí služieb). Nevidí dôvod, prečo jej veriteľ podstrčil v kope papierov aj nejakú takúto dohodu, kde zneužil časovú tieseň tak, že ju nechal podpísať všetky papiere bez toho, aby si ich mohla dôkladne prečítať a vlastne ani nemala možnosť túto dohodu nepodpísať, tak má za to, že veriteľ týmto krokom sledoval to, že si môže vyčíslieť nezmyselné poplatky, aby sa obohatil. Považuje ňou podpísanú Dohodu o poskytnutí služieb, ktorá je súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere, za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v rozpore s dobrými mravmi.

Ad 3) Žalobca má ďalej za to, že v uvedenej zmluve o revolvingovom úvere je neprijateľnou podmienkou aj rozhodcovská zmluva (konkrétne Rozhodcovská zmluva č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014), ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere a to z dôvodu:

- že rozhodcovská zmluva je podľa ust. § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“) ako neurčitý právny úkon neplatný,
- rozhodcovská zmluva je podľa ust. §53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka,
- rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, keďže žalobkyňa nemohla ani ovplyvniť jej obsah,
- žalobkyňa nemala možnosť skutočne sa oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu a preto sú aj tieto zmluvné podmienky neprijateľné podľa ust. § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka a teda žalobkyňa v zmysle ust. Popiera platnosť rozhodcovských zmlúv.

Poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 5Cdo 61/2012 zo dňa 11.7.2012.

V zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona a súdnej praxe má za to, že rozhodcovská zmluva, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o revolvingovom úvere, hoci bola spísaná na samostatnom liste, je ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve neplatná.

Rozhodcovskú zmluvu žalobkyňa považuje za absolútne neplatnú v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka najmä z dôvodu, že rozhodcovská zmluva síce dáva možnosť výberu medzi rozhodcovským súdom a súdom všeobecným, avšak len v prípade pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient - dlžník, spotrebiteľ, čím spôsobuje narušenie rovnováhy zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Taktiež spotrebiteľ nemal možnosť výberu rozhodcovského súdu, mohol len prijať alebo odmietnuť podpísanie rozhodcovskej zmluvy, teda rozhodcovská zmluva vôbec nebola individuálne dojednaná. Jediné, čo sa v ich individuálne vpisovalo boli len osobné údaje spotrebiteľa, dátum, podpis. Žiadne z ustanovení tejto rozhodcovskej zmluvy neboli individuálne dojednané.

Je potrebné konštatovať, že predmetné rozhodcovské zmluvy, s poukazom na čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej na

ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čl. 144 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy SR a na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora - rozsudok Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C - 240/98 až C-244/9, sú ako zmluvné podmienky neprijateľné a teda sú absolútne neplatné.

Žalobkyňa sa stotožňuje s názorom prezentovaným v ustálenej súdnej praxe, že predmetnou rozhodcovskou zmluvou reálne došlo k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa a že žalovaný od počiatku sledoval v súvislosti s koncipovaním rozhodcovskej zmluvy to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie žalovaný a to na súde, ktorý sa nachádza v mieste vzdialenom od trvalého pobytu za účelom reálneho sťaženia uplatnenia jeho práv.

Okrem toho Zmluvné dojednania predmetnej Zmluvy o revolvingovom úvere sú písané tak drobným písmom, že ani človek s priemerne vyvinutými pozorovacími schopnosťami nie je schopný s v tak krátkom čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy nedokáže oboznámiť. Aj práve preto bolo novelizované nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. za účelom ustanovenia minimálnej veľkosti písma 1,9 mm. Má za to, že zmluvné dojednania (tzv. úverové podmienky, resp. všeobecné obchodné podmienky) majú slúžiť k tomu, aby nebolo nutné v každej zmluve predpisovať dojednania technického alebo vysvetľujúceho charakteru. Nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v neprehľadnej, zložito formulovanej a malými písmenami písanej forme zmluvný partner skryl pre spotrebiteľa dojednania, ktoré sú pre neho nevýhodné, o ktorých predpokladá, že môžu jeho pozornosti uniknúť.

Čo sa týka samotnej zmluvy o revolvingovom úvere, jedná sa o nekalé praktiky voči spotrebiteľovi, nakoľko je vyhotovená na predtlačenom formulári, s dátumom uzatvorenia 27.11.2014, na strane dlžníka / spotrebiteľa, pričom poskytovateľ úveru podmieňuje vlastné uzatvorenie zmluvy doručením oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - tento úkon urobil poskytovateľ úveru až v deň 28.11.2014, pričom úverové podmienky mohli byť medzičasom zmenené.

Zároveň táto zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a to najmä:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru - obsahuje len počet splátok,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia - obsahuje len celkovú výšku mesačnej splátky, vrátane úrokov, nie je to rozdelené.

Dôsledky porušenia týchto povinností podľa zákona - spotrebiteľské zmluvy sú platné, ale spotrebné úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) zákon a č. 129/2010 Z.z.).

Vzhľadom na túto skutočnosť nie je žalovaný oprávnený požadovať od žalobcu uhradenie zmluvných úrokov, odplaty za poskytnutie služby v zmysle Dohôd o poskytovaní služieb, úrokov z omeškania a iných sankčných poplatkov.

Dodáva, že predmetná Zmluva o revolvingovom úvere ako spotrebiteľská úverová zmluva má obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 9 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a teda by mala obsahovať okrem iného aj údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v akom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely splatenia. Absencia týchto náležitostí nielenže spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale navyše predmetná zmluva o revolvingovom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sa tým považujú za neplatné.

Má za potrebné uviesť, že momentálne sa nachádza v zlej finančnej a životnej situácii, ale aj napriek tomu, že má viacerých veriteľov, tak sa okrem základných a bežných výdavkov snaží splácať všetkým jej veriteľom aspoň čiastočné úhrady a to aj žalovanému. Preto v prípade, že súd zohľadní všetky fakty a posúdi vec spravodlivo, tak žiada súd, aby po zvážení a preskúmaní oprávnenosti tohto dlhu ako aj všetkých uvedených skutočností, ju zaviazal splácať dlh vo forme mesačných splátok maximálne vo výške 7,57 eur mesačne k 31.dňu v mesiaci za všetky 3 spotrebiteľské úvery, nakoľko na vyššiu splátku momentálne nemá finančné prostriedky.

Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní vyniesol tento rozsudok: Súd určuje, že:

- Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014,
- Dohoda o poskytovaní služieb č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014,
- Rozhodcovská zmluva č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014,
- Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. č. zmluvy 8500093668 zo dňa 28.11.2014,
- Sú ako neprijateľné zmluvné podmienky Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014 neplatné.

Ďalej súd určuje, že:

- Zmluva o revolvingovom úvere č. č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014, vzhľadom na to, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a teda všetky náležitosti, ako by mala v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, tak úver vyplývajúci z tejto Zmluvy o revolvingovom úvere je bez úrokov a poplatkov.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 1.2.2017 uviedol, že namieta nepreukázanie naliehavého právneho záujmu v súvislosti s podanou žalobou, ktorý žalobca odôvodňuje údajnou prítomnosťou neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o revolvingovom úvere. Naliehavý právny záujem predstavuje podmienku, resp. preventívny predpoklad slúžiaci k tomu, aby určovacie spory neboli vedené zbytočne. Rozhodne nemožno tvrdiť, že naliehavý právny záujem je daný iba na základe definovania všeobecných predpokladov, uvádzaných jedným účastníkom konania, ale jeho existencia závisí práve od konkrétnych skutkových okolností prejednávaneho prípadu. V kontexte uvedeného popierajú existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, k čomu pripájajú vyjadrenie preukazujúce opozitum k tvrdeniam žalobcu.

Žalobca uvádza, že Dohoda o zrážkach zo mzdy tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere. Tvrdí, že predmetná dohoda nebola s ním ako so spotrebiteľom individuálne dojednaná, bola predložená v jednej kope papierov s úverovou zmluvou, pričom nemal čas sa s jej obsahom detailne oboznámiť. Úverová zmluva má predstavovať vopred pripravený, kompaktný celok a Dohoda o zrážkach zo mzdy má byť jeho súčasťou. Uvádza, že Zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej súčasťou bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, mohol akceptovať iba ako celok. Ďalej uvádza, že dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku. Ide o neprimeranú požiadavku veriteľa.

1. Medzi žalobcom (ako dlžníkom) a žalovaným (ako veriteľom) bola uzavretá dňa 28.11.2014 Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500093668.

2. Pri uzatváraní predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere bol žalobcovi predložený aj návrh dohody o zrážkach zo mzdy s rovnakým číslom, ako je číslo zmluvy o revolvingovom úvere. O jej obsahu vyplýva, že žalobca ako záujemca o úver bol poučený (bod I., bod II.) o tom, že dohodu o zrážkach zo mzdy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň bol poučený aj o tom, čo je dôsledkom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy (bod III.).

V dohode o zrážkach zo mzdy sa výslovne uvádza:

- Dlžník si je vedomý, že uzavretie tejto Dohody je dobrovoľné a nie je podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo poskytnutia úveru. Spoločnosť vyhlasuje, že uzavretie tejto dohody nevyžaduje ako podmienku pre uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo poskytnutia úveru (bod I.)
- Dlžník má možnosť odmietnuť uzavretie tejto Dohody tým, že ju nepodpíše. Dlžník podpisom na tejto dohode potvrdzuje záujem uzavrieť Dohodu ako prostriedok zabezpečenia a splnenia svojich záväzkov voči Veriteľovi tým, že z jeho mzdy (iného príjmu) budú vykonané zrážky zo mzdy v dohodnutej výške a tieto priamo poukazované v Spoločnosti. (bod II.)
- Poučenie o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy: Dôsledkom uzavretia tejto Dohody je možnosť Spoločnosti predložiť túto Dohodu zamestnávateľovi (platiteľovi iného príjmu) Dlžníka na vykonávanie zrážok z jeho mzdy (alebo iného príjmu) vo výške uvedenej v čl. VI. tejto dohody. Zamestnávateľ (platiteľ iného príjmu) Dlžníka je povinný Dohodu rešpektovať a vykonávaním zrážok zo mzdy. Súhlas s podložením tejto Dohody zamestnávateľovi a s vykonávaním zrážok zo mzdy (iného príjmu) Dlžník vyjadruje podpisom Dohody. Ďalší súhlas sa nevyžaduje. Uzavretím Dohody vzniká Dlžníkovi povinnosť rešpektovať vykonávanie zrážok zo mzdy (iného príjmu) v dohodnutej výške a to až do úplného splatenia pohľadávok Spoločnosti, prípadne aj iných nárokov, ktoré voči nemu vzniknú. Zrážky zo mzdy (iného príjmu) sa vykonávajú bez toho, aby bolo na ich vykonávanie potrebné súdne rozhodnutie alebo rozhodnutie osvedčujúce pohľadávky Spoločnosti. Vykonávaním zrážky zo mzdy a ich poukazovaním Spoločnosti dochádza k postupnému splácaniu Pohľadávok Spoločnosti. Dlžník nemá oprávnenie túto Dohodu pred splatením Pohľadávok Spoločnosti. Dlžník nemá oprávnenie túto Dohodu pred splatením Pohľadávky vypovedať, od nej odstúpiť alebo ju iným spôsobom jednostranne ukončiť. (bod III.)

Vyššie uvedené skutočnosti žalobca nespochybnil, teda reálne v žalobe neuvádza žiadny dôvod, ktorým by spochybnil svoje vlastné konanie.

Žalobca ako prvý podpísal znenie dohody o zrážkach zo mzdy a takto podpísaný návrh predložil žalovanému. Z podaného návrhu nie je zrejším žiadny dôvod, pre ktorý žalobca tvrdí skutočnosti odporujúce ním predloženej a podpísanej dohode o zrážkach mzdy.

Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva poučenie o dobrovoľnosti uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, akou formou môže žalobca odmietnuť uzavretie a čo je dôsledkom uzavretia dohody. Uvedené sa nachádza hneď v úvodných ustanoveniach a zároveň mu predchádza text „Text dohody si pred jej podpísaním pozorne prečítajte.“

Rovnako aj poučenie o dôsledkoch uzavretia dohody zo mzdy je v texte zvýraznené práve pre to, aby priemerne opatrná osoba konajúca s rozumne očakávateľnou mierou obozretnosti si pri prvom prezretí textu dohody o zrážkach zo mzdy nevšimla uvedené skutočnosti. Hoci zákon vyžaduje uviesť dohodu o zrážkach zo mzdy len na samostatnom liste s uvedením poučenia a s tým, že jej uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, či akékoľvek námietky nasledujúce po jej uzavretí.

Uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky podmienky, ktoré určil zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, teda

- Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobca uzavrieť nemusel. Žalovaný tieto skutočnosti opakovane v jej texte uviedol, a to priamo v prvých dvoch bodoch a aj s informáciou to tom, ako odmietnutie môže vykonať.

- Dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje poučenie aj o dôsledkoch jej uzavretia, teda čo dohoda znamená, aké má následky, kedy sa zrážka zo mzdy vykonáva, že už nie je potrebné žiadne súdne rozhodnutie a že vykonávaním zrážok zo mzdy dochádza k postupnému splácaniu pohľadávky. Tvrdia, že táto informácia je nielen korektná (uvádza všetky skutočnosti a dôsledky), ale postačujúca k tomu, aby si primerane uvažujúci čitateľ urobil dostatočný úsudok o dôsledkoch jej uzavretia.

O rovnakej dohode o zrážkach zo mzdy rozhodol aj Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Banskej Bystrici.

Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/142/2016 - 86: „Odvolací súd je zhodne s odporcom toho názoru, že dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho inštitútu na postupné uspokojenie pohľadávky v zmysle § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 Obč. zák. Dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy totiž nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ani neobmedzuje a nevylučuje práva spotrebiteľa. To platí napriek tomu, že navrhovateľka zrejme nemala možnosť ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Názor navrhovateľky, že dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, nemá oporu v právnych predpisoch.“

Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení č.k. 4 Co 236/2016 - 63 zo dňa 25.mája 2016 výslovne poukázal na to, že uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy je v súlade so zákonom (§5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z.).

Tvrdia, že pri uzatvorení dohody o zrážkach zo mzdy bol dodržaný zákon a žalobca vedel, o aký úkon ide.

2. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka). Tvrdenie žalobcu o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy má byť neprijateľnou podmienkou, je s jeho vlastnou argumentáciou.

Neprijateľnou podmienkou je v zmysle platnej právnej úpravy ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa a súčasne v neprospech spotrebiteľa aj vytvára značnú nerovnováhu v postavení strán.

Neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj zo smernice Rady 93/13 EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Výslovne to vyplýva z článku 1 ods. 2 smernice Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.

Ak vnútroštátna úprava upravuje tento spôsob zabezpečenia, potom logicky nemôže ísť o neprijateľnú podmienku. Tvrdenia žalobcu odporujú aj poslednej novele zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ ide o prípustnosť tejto formy zabezpečenia.

Dňa 23.12.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho znenia (§9 ods. 13) bolo určené, že záväzky z úverovej spotrebiteľskej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením, a záložným právom. Okrem toho aj zákon č. 102/2014 Z.z. (ktorým sa novelizoval aj zákon o ochrane spotrebiteľa)

vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále (naďalej od jeho účinnosti, t.j. od 1.5.2014) považovaná za platný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej zmluvy. Ak Národná rada SR ako jediný zákonodarný orgán vo forme zákona určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále a naďalej prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, potom každý je týmto rozhodnutím zákonodarcom vo forme zákona viazaný.

3. Rovnako popierajú aj tvrdenia žalobcu, ktoré majú nasvedčovať tomu, že Dohodou nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku.

Dohoda o zrážkach zo mzdy môže zabezpečiť aj budúcu pohľadávku. V takom prípade budú strany môcť pohľadávku identifikovať, čo do dôvodu. Všetky pohľadávky sú kauzálne spojené/prepojené práve vymedzením právneho titulu ich vzniku na zmluvu o revolvingovom úvere. Preto napr. aj pohľadávka titulom poskytnutia revolvingu (ktorá vzniká po poskytnutí revolvingu) nie je akoukoľvek pohľadávkou, ale je presne určená a viazaná na konkrétny právny dôvod jej existencie. Uvedené neznamená, že tieto nároky nie sú určité, ale znamená to, že vznik týchto nárokov je viazaný na obsah právneho vzťahu, ktorý je práve definovaný zmluvou a možnosť ich vzniku v budúcnosti.

Podľa ustanovenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 6 Co/142/2016 - 86: „Názor navrhovateľky, že dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, nemá oporu v právnych predpisoch.“

4. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprimeranú požiadavku z dôvodu neobmedzenej dispozície s majetkom dlžníka, je zavádzajúce a v rozpore so skutočnosťou. Navyše, pokiaľ ide o námietku neobmedzenej dispozície s majetkom dlžníka je nutné zdôrazniť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia záväzkov zmluvných strán, ktorej regulácia je upravená osobitnými predpismi. Zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok, resp. aká čiastka musí dlžníkovi byť ponechaná ako zostatok na zabezpečenie jeho základných životných potrieb a teda ani prípadnou dohodou zmluvných strán by nebolo možné prekročiť maximálnu prípustnú zákonnú hranicu.

Skutočnosť, že žalobca podal predformulovanú žalobu používanú tzv. oddlžovacou spoločnosťou, tiež spochybňuje to, či tvrdenia uvádzané v žalobe sú pravdivé a správne. Výsluchom žalobcu v tomto by súd mohol zistiť, aký poplatok si z celkovej sumy poukazovanej mzdy žalobcu daná subjekt účtuje (väčšinou 25-40%).

Žalobca uvádza, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje Dohodu o poskytovaní služieb z dôvodu, že má byť nástrojom veriteľa ako bezdôvodne získať financie navyše pri požiadaní o odklad splátok. Tvrdí, že mu ani len nebola daná možnosť túto dohodu nepodpísať.

Žalovaný tvrdí, že Dohoda o poskytovaní služieb je individuálne uzavretá, nejde o predpoklad ani podmienku pre vznik zmluvy o úvere. Občiansky zákonník v § 52a ods. 1 určuje: „Ak sú uzavreté poskytované viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne.“

Tvrdenie ohľadne Dohody o poskytovaní služieb je zavádzajúce, pretože a) na jej základe sú poskytované viaceré služby, b) poplatok sa platí každý mesiac samostatne, c) klient má možnosť žiadať o jej ukončenie kedykoľvek počas jej trvania.

Žaloba neobsahuje žiadne skutkové dôvody, ktoré by nasvedčovali tomu, že dohoda o poskytovaní služieb spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení strán. Nie je tvrdené ani preukázané, v čom nerovnováha spočíva a z čoho vyplýva, že je značná. Povinnosť plniť nejaký záväzok neznamená nerovnováhu ďalšieho.

Súčasne žalovaný tvrdí, že daná dohoda má individuálny charakter, čo je ďalší dôvod, pre ktorý nie je neprijateľnou podmienkou. Pojem „individuálny“ znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal, teda ho nebude zaväzovať na základe vlastného rozhodnutia a toto rozhodnutie nemá vplyv na možnosť uzavrieť (v tomto prípade) úverovú zmluvu za takých podmienok, ako keby podmienku akceptoval.

V tejto súvislosti dáva žalovaný do pozornosti aj názor prezentovaný v odbornej literatúre Štandardné zmluvy, kde ohľadne výkladu pojmu individuálne dojednané sa uvádza, že za individuálne dojednané by mali byť považované nielen klauzuly, ktoré boli skutočne dojednané (na obsah ktorých mal spotrebiteľ skutočný vplyv, ale aj tie, ktoré mohli byť dojednané, ale spotrebiteľ nevyužil svoj vplyv na zmenu ich obsahu (teda tie, ktoré sa mohli stať súčasťou vzájomných vzťahov, ale zároveň nemuseli).

Výklad tohto pojmu (pozn. obsahovo sa síce týkal rozhodcovskej zmluvy) sa ďalej uvádza takto: „Ustanovenie § 93b citovaného zákona (pozn. zákon č. 483/2001 Z.z.) ukladá povinnosť navrhnúť spotrebiteľovi rozhodcovskú doložku určitého obsahu a garantuje mu právo s takouto doložkou

nesúhlasí. Implicitne sa pritom vychádza z toho, že spotrebiteľ má možnosť uzatvoriť s bankou zmluvu rovnakého obsahu aj bez uzatvorenia rozhodcovskej doložky. Ak, a iba vtedy, ak takú možnosť spotrebiteľ skutočne má, tak bude dojednanie o rozhodcovskej doložke skutočne individuálne dojednané. Ak je ale odmietnutie rozhodcovskej doložky zo strany spotrebiteľa viazané na iné zmluvné podmienky v ostatných otázkach zmluvy, ktoré sú pre spotrebiteľa menej priaznivé, tak je spotrebiteľ nepriamo nútený rozhodcovskú doložku uzatvoriť.“

Ak by sa teda mal pojem individuálne dojednaný zovšeobecniť, potom je namieste záver, že ide o každé také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ, ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce vopred pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal možnosť ho neprijať, odmietnuť, či anulovať bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, jej neuzavretia a pod.

Dohoda o poskytovaní služieb je samostatným právnym úkonom, ktorého vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere a teda v zmysle vyššie citovaného má právnu povahu individuálneho dojednania. K samotnej Dohode o poskytovaní služieb žalovaný uvádza, že uzatvorenie tejto Dohody nebolo podmienkou na poskytnutie úveru. Uvedené vyplýva z článku I. bod 2 Dohody, kde je uvedené: „Dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzatvorenie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi Poskytovateľom a Zákazníkom, napr. pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok.“

Uvedené ustanovenie je jedným z faktorov, ktorý spotrebiteľovi zrozumiteľne poskytuje informáciu pri zachovaní jeho elementárnej zodpovednosti a obozretnosti oddelenosť dohody o poskytnutí služby ako niečoho samostatného od samotnej zmluvy o revolvingovom úvere.

Dohoda o poskytovaní služieb je osobitne podpísaná. Tento fakt nielen zdôrazňuje jej samostatnosť od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Dlužník podpísaním tlačiva Žiadosti/Zmluvy neprístupuje a neuzatvára automaticky Dohodu o poskytovaní služieb.

To, že uzavretie Dohody o poskytovaní služieb je samostatné, napokon zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie Dohody o poskytovaní služieb od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ.

Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že Dohoda o poskytovaní služieb je individuálnym dojednaním v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nadväzne na to je po právnej stránke vylúčený záver o neprijateľnosti.

Poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný v Dohode o poskytovaní služieb sám vyhlasuje, že nie je podmienkou pre iný vzťah. Výška odplaty predstavuje dohodu o cene služby a teda nie je v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou. Navyše, s prihliadnutím na uvedené je vylúčené, aby odplata za poskytnutie odkladu splátok bola zahrnutá do celkovej výšky RPMN z dôvodu doplnkového a dobrovoľného charakteru tohto zmluvného dojednania.

Žalobca uvádza, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve je neplatnou z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

Žalovaný popiera pravdivosť tvrdení žalobcu a uvádza vlastné tvrdenia o skutkových a právnych okolnostiach uzatvorenia zmlúv o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom, ktorého existencia nebola podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Jedná sa o samostatnú zmluvu a listiny, ktorá nie je súčasťou inej štandardnej zmluvy.

Bez ďalšieho žalobca vo svojej argumentácii pritom opomína, že:

- z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne, že dlžník nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy.

- Z právnych dôsledkov bodu 7 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že dlžník môže odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Uplatnením tohto práva môže dlžník bez ohľadu na postoj veriteľa dosiahnuť zánik rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby to malo vplyv na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere.

Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Rozhodcovská zmluva nikdy nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. To vyplýva z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, ale nie povinnosťou. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne) súhlas veriteľa došlo k jej zániku, a to bez vplyvu na ďalšie trvanie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol

ovplyvniť vznik a existenciu rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu so žalovaným. Rozhodcovská zmluva so žalobcom preto charakter individuálneho ustanovenia.

V kontexte uzavretia rozhodcovskej zmluvy chápanie pojmu spotrebiteľ (ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímaná a obozretná) znamená do akej miery žalobca vedel a vedieť mohol o význame, právnych dôsledkoch a dobrovoľnosti uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Z rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že obsahuje poučenie vo vyššie uvedenom zmysle, teda o možnosti, no v žiadnom prípade nie povinnosti zmluvu uzavrieť bez následkov ohľadne vzniku úverovej zmluvy, dôsledkoch a význame rozhodcovského konania a o možnosti jednostranne rozhodcovskú zmluvu ukončiť.

Poukazuje na ustanovenia čl. 2 rozhodcovských zmlúv.

Poučenie žalovaného o možnosti neuzatvoriť rozhodcovskú zmluvu bez akýchkoľvek následkov na uzavretie hlavnej zmluvy o úvere sa nachádza hneď v úvode rozhodcovskej zmluvy. Navyše aj za predpokladu, že dlžník rozhodcovskú zmluvu uzavrel, mal možnosť od tejto zmluvy odstúpiť v lehote 14 dní aj bez uvedenia dôvodu, t.j. po tom, čo mu boli peňažné prostriedky poskytnuté. Veriteľ totiž (v súlade s čl. 2 ods. 2.3 zmluvných ustanovení zmluvy o úvere) vyplatil dlžníkovi úver v deň uzavretia zmluvy o úvere (t.j. v rovnaký deň ako bola uzavretá rozhodcovská zmluva). Dlžník mal teda reálnu možnosť rozhodcovskú zmluvu jednostranným právnym úkonom ukončiť po obdržaní peňažných prostriedkov. Z toho tiež možno prezumovať, že dlžníkovi by boli poskytnuté peňažné prostriedky aj v prípade, že odmietne uzatvoriť rozhodcovskú zmluvu.

Žalovanému nie je zrejmé, akým spôsobom by mal preukázať individuálnosť dojednaní rozhodcovskej zmluvy, než ako písomným poučením dlžníka o možnosti neuzavrieť rozhodcovskú zmluvu bez vplyvu na uzavretie zmluvy o úvere, ako aj zahrnutím práva dlžníka od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť do 14 dní od jej uzavretia aj bez uvedenia dôvodu a bez vplyvu na ďalšie trvanie zmluvy o úvere.

Pojem spotrebiteľ z pohľadu uzatvárania jednotlivých zmlúv, transakcii, či vykonávania úkonov (v zmysle definície bodu 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29) je chápaný ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná. Ani európske právo nepribližuje chápanie tohto pojmu na úroveň subjektu zbaveného či obmedzovaného v spôsobilosti na právne úkony, nespôsobilého a neschopného chápať význam a dôsledky vlastného konania, poučenia daného tretím subjektom a pod. Povinnosť spotrebiteľa konať s primeranou mierou obozretnosti vo vzťahu k vlastným právam a záväzkom je základným princípom spotrebiteľského práva (napr. generálna advokátka vo veci C-453/10 vo svojom stanovisku), keďže „Jednostranne zvýhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať.“

Poukazuje na súdnu prax, Krajský súd v uznesení sp.zn. 8CoE/4/2014 zo dňa 31.1.2014.

Otázku jednostranného „zrušenia“ rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľom už posudzoval aj Najvyšší súd SR, ktorý v uznesení zo dňa 22.11.2012, sp.zn. 3M Cdo 14/2011 uviedol, že zo spisu (č.l. 34 spisu) vyplýva, že bod 4.9.2. všeobecných podmienok ustanovoval, že „klient má právo odmietnuť rozhodcovskú doložku uvedenú v bode 4.9.1 do 30 dní odo dňa účinnosti týchto obchodných podmienok alebo do 30 dní od uzatvorenia zmluvného vzťahu s bankou.“ Tento text nasvedčuje tomu, že rozhodcovskou doložkou bolo síce dohodnuté, že spory z daného právneho bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd, spotrebiteľ mal ale podľa všetkého bodom 4.9.2. všeobecných podmienok založené právo, aby v určenej lehote dodatočne - po uzavretí zmluvy - jednostranne „odmietol rozhodcovskú doložku“ a tým dosiahol akési anulovanie tejto časti dohody zmluvných strán. Predmetný bod mal zrejme nezanedbateľný vplyv na prípadnú právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporov z právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Najvyšší súd SR uvedené dojednanie pripustil v rámci všeobecných podmienok, kde spotrebiteľ mal len dve možnosti - buď ich odmietne (a teda nevznikne ani hlavný zmluvný vzťah) alebo s nimi súhlasí.

V tejto veci rozhodcovská zmluva nie je súčasťou všeobecných podmienok, resp. inej zmluvy, a súčasne ju žalobca pri odmietnutí mohol uzavrieť bez akýchkoľvek dôsledkov a vplyvu na zmluvu o revolvingovom úvere.

Záverom poukazujú aj na rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 13 Co/111/2014 zo dňa 1.10.2015.

Tvrdenie žalobcu o to, že rozhodcovská zmluva je neurčitá, je vecne nesprávne, predovšetkým z dôvodu, že čl. 3 rozhodcovskej zmluvy presne identifikuje Zmluvu o revolvingovom úvere, na ktorú sa rozhodcovská zmluva vzťahuje a t to nasledovne: „....Dôsledkom uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s číslom zmluvy totožným ako je číslo tejto rozhodcovskej zmluvy...“ Pri akomkoľvek použití výkladových pravidiel obsiahnutých v § 35 Občianskeho zákonníka je nepochybné, že rozhodcovská zmluva odkazuje na zmluvu o revolvingovom úvere, t.j. signalizuje prepojenie s hlavnou zmluvou, pričom predstavuje alternatívne dojednanie riešenia sporov medzi veriteľom a dlžníkom. Predmetná

zmluva je identifikovaná jednak účastníkmi vzťahu ako aj obsahom a predmetom tohto zmluvného vzťahu. Identifikátor zmluvného vzťahu prostredníctvom číselného označenia je obdobou rodného čísla fyzickej osoby, ktoré plní rovnaký účel, t.j. trvalé zabezpečenie identifikácie zmluvného vzťahu nielen v informačnom systéme.

Rozsah sporov, na ktoré sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, priamo definuje zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, a to v § 2 ods. 1 uvádzaného zákona, pričom umožňuje, aby predmetom rozhodcovského konania boli všetky spory zo zmluvného vzťahu.

Z formulácie rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené buď v konaní pred všeobecným súdom alebo pred rozhodcovským súdom. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, nezrovnalostí, nárokov medzi zmluvnými stranami a pod. z jej obsahu je zrejmé aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, a teda sa nevyžaduje od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Uplatňuje sa len vtedy, ak sa nepristúpi k riešeniu veci pred všeobecným súdom. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podaní žaloby.

K výberu rozhodcu, resp. fóra, kde sa bude spor riešiť, dochádza až pri podaní žaloby. Tento výber robí strany podávajúca žalobu - teda iba jedna zmluvná strana. Obe zmluvné strany majú v zmysle úpravy ich vzájomného vzťahu rovnaké práva a nie je možné hovoriť o žiadnej nerovnováhe. Ochrana spotrebiteľa smeruje k tomu, aby zmluvné strany mali rovnakú možnosť a postavenie v rovnakej respektíve porovnateľnej situácii. To znamená, či rozsah oprávnení žalobcu je rovnaký bez ohľadu na to, či ide o dodávateľa alebo spotrebiteľa. Ak je v pozícii žalobcu spotrebiteľ, potom aj on určuje a) fórum rozhodovania sporu, b) v prípade voľby rozhodcovského konania rozhodcovský súd. Samotný fakt, že rozhodcovské konanie začne na základe žaloby veriteľa, nie je daný uzavretím rozhodcovskej zmluvy. Vyplýva z toho, že zo strany spotrebiteľa dôjde k porušeniu zmluvných povinností. Pritom spotrebiteľ nie je zbavený v rámci ochrany spotrebiteľa povinnosti splniť dobrovoľne prevzaté záväzky, v tomto prípade splatiť poskytnutý úver s úrokom za jeho poskytnutie.

Rozhodcovská zmluva výber spôsobu sporov zo zmluvy a tiež výber rozhodcu ponecháva na žalobcu. Ak bude žalobu podávať spotrebiteľ, bude v procesnej pozícii žalobcu, a teda jemu bude patriť právo voľby medzi štátnym súdom a rozhodcovským konaním, čo znamená, že sám môže žalobou (na základe vlastnej voľby či už na príslušnom súde alebo pred rozhodcom, ktorého určí) uplatniť svoje nároky vyplývajúce alebo súvisiace so zmluvou. Môže sa domáhať určenia jej neplatnosti, resp. neplatnosti určitej časti (a to aj rozhodcovskej doložky), splnenia povinnosti veriteľa vyplývajúcej zo zmluvy (napr. vyplatenia úveru, či revolvingu, časti úrokov pri predčasnom splatení, vydaní preplatkov a pod). Je mylné a v rozpore s právnou úpravou, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním so situáciou, kedy žalobu podáva dodávateľ.

Ak však má spotrebiteľ postavenie žalovaného, ani v konaní pred štátnym súdom si nemôže zvoliť, na ktorý súd bude žaloba podaná alebo či bude podaná v rámci rozhodcovského konania. Aj v konaní pred štátnym súdom sa žalovaná strana musí podrobiť začatému konaniu, nakoľko dispozícia so žalobou podľa platnej úpravy žalovanému nepatrí.

Podľa rozhodcovskej zmluvy výber (kam bude žaloba podaná) spočíva na strane, ktorá žalobu podáva. Žalovaný poukazuje na fakt, že v súčasnosti platný zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vo viacerých ustanoveniach predpokladá, že výber spôsobu riešenia sporu prináleží žalobcovi, ktorým môže byť tak veriteľ ako aj spotrebiteľ.

Poukazujú na ust. Zákona č. 335/2014 Z.z.

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že žalobcom môže byť ktorákoľvek strana rozhodcovskej zmluvy. Je zároveň nesporné, že v prípade, ak je žalovaným spotrebiteľ, potom stály rozhodcovský súd má osobitnú poučovaciu povinnosť (podľa prílohy č. 2 ZoSRK). Rovnako je nesporné, že spotrebiteľ nemôže byť pri podaní žalobnej odpovede (§25 ods. 3, podľa ktorého žalobná odpoveď predstavuje vyjadrenie k žalobe) zaťažený poplatkom. ZoSRK predpokladá, že na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy môže byť konanie pred rozhodcovským súdom začaté na základe žaloby dodávateľa. Túto skutočnosť aprobuje a stanovuje postup stáleho rozhodcovského súdu v takomto prípade. Poučenie podľa prílohy č. 2 je výslovne označené ako poučenie pre spotrebiteľa v pozícii žalovaného. Z toho vyplýva, že začatie rozhodcovského konania dodávateľom neodporuje žiadnemu zákonu a preto nejde o protiprávnu skutočnosť.

Tvrdenia žalobcu o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka sú v rozpore s daným ustanovením. Právna úprava relevantná v čase uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy (v ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka) určila, že Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v

rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Dôvodová správa uvádza (...)“Spotrebiteľovi ako aj dodávateľovi ostáva možnosť riešiť spor v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní, ale spotrebiteľ môže svoje práva voči dodávateľovi uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občiansko-právnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Uvedené teda v žiadnom prípade nespôsobuje neplatnosť celej rozhodcovskej doložky.

Odkaz žalobcu na rozhodnutia vo veci C-240/98 až C-244/98, kedy v daných prípadoch bola odpoveď na prejudiciálnu otázku daná za skutkových pomerov súvisiacich s dojednaním výlučne príslušnosti súdov v sídle dodávateľa, je zavádzajúci. Rozhodcovské zmluvy žiadnu výlučnú príslušnosť súdu v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) nezavádzajú a neobsahujú.

Pokiaľ ide o postavenie spotrebiteľa vzhľadom na miesto rozhodcovského konania, žalovaný uvádza, že rozhodcovské konanie je ex lege v zásade písomné. Z dôvodu právnej opatrnosti len poukazujú na to, že písomné je aj konanie pred súdom, napr. pri vydaní platobného rozkazu, zmenkového platobného rozkazu a takisto, ak ide o sporové konania. Písomná forma konania však neznamená žiadny zásah do práv jeho účastníka, nakoľko svoje argumenty môže vždy uplatniť písomne (v žalobnej odpovedi, žiadosťou o preskúmanie rozhodcovského rozsudku a napokon aj žalobou na zrušenie rozhodcovského rozsudku). Ani v konaní pred všeobecným súdom sa nevychádza striktnie z princípu dostupnosti súdu (napr. miestna príslušnosť pri vecných právach k nehnuteľnosti, miestom polohy nehnuteľnosti). Miesto rozhodcovského konania je objektívne dosiahnuteľné, t.j. spotrebiteľ má objektívnu možnosť sa do neho dostať.

Neobstojí ani tvrdenie žalobcu o nemožnosti oboznámenia sa s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu. Táto skutočnosť je veriteľom výslovne uvedená v bode 8. predmetnej zmluvy.

Žalobca sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že sa nemohol oboznámiť s predpismi rozhodcovského súdu.

V zmysle zákona č. 335/2014 Z.z. sú všetky predpisy stáleho rozhodcovského súdu zverejnené zákonom stanoveným spôsobom (§ 12 ods. 1 písm. h) § 13 ods. 1 písm. c) ZoSRK). Podľa prílohy č. 2 k ZoSRK označenej ako Poučenie o rozhodcovskom konaní pri iniciovaní sporu spotrebiteľovi Spotrebiteľské rozhodcovské konanie sa spravuje zákonom a predpismi stáleho rozhodcovského súdu účinnými v čase začatia spotrebiteľského rozhodcovského konania. Predpisy stáleho rozhodcovského súdu rozhodujúce pre Váš spor nájdete na webovom sídle....

Zákon teda predpokladá a určuje ako majú byť predpisy zverejnené, z čoho možno nesporne vyvodiť, že splnenie danej povinnosti stálym rozhodcovským súdom je vytvorenie možnosti pre spotrebiteľa oboznámiť sa s danými predpismi.

Žalobca uvádza, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi sadzbami, ako aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru a údaj o ročnej sadzbe úveru a podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie.

Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úrokov a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky alebo poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. To však nie je prípad zmlúv uzavretých medzi účastníkmi konania.

Zmluvy uzatvorené medzi účastníkmi konania obsahujú výšku splátok, termín ich splatnosti, ako aj počet splátok.

Zmluvy v bode 6 obsahujú zákonom požadovanú výšku splátky (49,20 eur), termín splatnosti splátky (ku ktorému dňu sa platí - 1.deň v mesiaci, uvedené v Splátkovom kalendári, ako aj v Zmluvných dojednaniach, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy) a počet splátok (42 splátok), teda aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Nad rámec toho zmluva obsahuje dátum splatnosti prvej splátky (v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy). Tvrdia, že zmluva jednoznačne obsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9. ods. 2 písm. k) ZoSÚ.

Pri výklade označeného ustanovenia ZoSÚ ako vypláva z návrhu a teda rozpisovaní splátky by nebolo reálne možné vypočítať údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN). V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ zmluva musí obsahovať RPMN a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Pri výpočte RPMN sa podľa prílohy č. 1 k ZoSÚ vychádza z výšky splátky (cit. „D1 je výška splátky alebo poplatkov“). Výška splátky je logicky tá suma, o ktorej sa hovorí v § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Pri výpočte RPMN zákon neurčuje iný význam pojmu „splátka“, teda napr., že má ísť o súčet splátky istiny alebo os plátku úroku a pod. Pritom je zrejmé, že musí ísť o celú splátku, pretože inak by daný výpočet bol nesprávnym a mylným. Ak by platilo samostatné uvádzanie splátky istiny, splátky úroku, potom zo žiadneho zákonného ustanovenia ani nevyplýva, že by zmluva mala ešte obsahovať aj samostatný údaj o ich súčte.

Ak pre výpočet RPMN je rozhodujúca výška splátky, a RPMN sa počíta na základe údajov uvedených v zmluve a platných v čase jej uzavretia, potom záver o rozpisovaní splátky znemožňuje tento výpočet. Pri výpočte RPMN by nebolo možné určiť, čo do vzorca určeného na tento výpočet sa má použiť výška splátky istiny, splátky úroku alebo iných poplatkov. Rovnako tak zákon (pozn. ZoSÚ) neurčuje, že pre účely tohto výpočtu sa jednotlivé rozpisované položky podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ majú spočítať.

Tvrdia, že zmluva obsahuje náležitosť aj podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Nakoľko ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. sú výsledkom implementácie vyššie spomínanej smernice Rady 2008/48, je dôležité a podstatné vychádzať pri výklade § 9 ods. 2 písm.k) zákona č. 129/2010 Z.z. aj z jej ustanovení. Osobitne to určuje ako povinnosť aj článok 22 ods. 1 smernice.

Podľa článku 10, ods. 1 písm. h) spomenutej smernice má zmluva obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

Predmetná smernica má v rámci úniijného práva povahu plnej harmonizácie. Členské štáty preto nie sú oprávnené či už legislatívne (v podobe prijímania právnych noriem) alebo aplikačne (v podobe rozhodovania svojich orgánov) prijímať odchylné ustanovenia. Výslovne to vyplýva z článku 22 smernice Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

Na základe uvedeného tvrdia, že pri výklade § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je nutné vychádzať zo znenia smernice, ktoré tvrdenia navrhovateľa o rozpisovaní splátky popiera.

Na podporu uvádzaného poukazujú na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 13 Co/111/2014 - 166, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. o náležitostiach zmluvy o revolvingovom úvere (ktorých nedostatok súd vytýka v napadnutom rozsudku) a o výklade príslušných zákonných ustanovení, ktoré ich upravujú.

Ohľadne rozpisovania splátky poukazuje na náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ.

Skutočnosť, že tvrdenia žalovaného ohľadne nedostatkov v zmluve sú nesprávne, je možné podporiť aj poukázaním na fakt vyplývajúci z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15.

Výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm.k) zákona č. 129/2010 Z.z. ako to prezentuje žalobca, predstavuje v podstate požiadavku, aby sa v Zmluve o úvere uvádzala amortizačná tabuľka. Tou je (§ 9 ods. 5 ZoSÚ) tabuľka, ktorá uvádza splátky, ktoré majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady vrátene rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady.

Podotýkajú ale, že taký právny záver vyslovil aj Súdny dvor EÚ vo veci C - 42/15 a poukazujú na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48.

Pokiaľ ide o náležitosť o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru, je nevyhnutné poukázať na to, že Zmluva pozostáva z ustanovení nachádzajúcich sa na prednej strane (lícnej) strane listiny, zmluvných dojednaní na zadnej (rubovej) strane listiny a príloh, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Ustanovenia Občianskeho zákonníka o uzatváraní zmluvy majú v zásade dispozitívnu povahu, čo vyplýva zo základnej zásady civilného práva - zmluvnej slobody. Tento princíp okrem iného znamená aj to, že zmluvné strany vzájomným prejavom vôle môžu určiť, čo obsah zmluvného vzťahu má a nemá tvoriť, ako má byť vyjadrený, atď. Aj podľa právnej praxe „Celistvosť listiny je zachovaná aj vtedy, ak jednota viacerých listín je spoznatelná z obsahu právneho úkonu a ak spolunáležitosť jednotlivých listín je nesporná. Pevné spojenie listín napr. zošitím alebo zviazaním nie je v takom prípade potrebné. Na celistvosť listiny možno usudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok, obsahovej súvislosti textu, jednotnej formy písma alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom“.

V zmysle uvedeného teda Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy (v podobe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru), ale je súčasťou zmluvy ako takej. V zmysle ust. Čl. 7, ods. 7.1 zmluvných dojednaní predstavuje toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa vôle zmluvných strán teda dané oznámenie tvorí súčasť zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania.

K takému záveru dospel aj Krajský súd v Prešove rozsudok č.k. 13 Co/111/2014 - 166.

Z ustanovenia článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva Úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude Dlžník oboznámený. Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

Údaj o dni splatnosti poslednej splátky vyplýva pritom nielen zo spomenutého splátkového kalendára, ale aj z Oznámenia o schválení úveru dlžníkovi (ktoré bolo súdu predložené spolu so zmluvou a ktoré tvorí jej neoddeliteľnú súčasť, vid' čl. 7, ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní. Zmluva teda údaj p termíne konečnej splatnosti úveru obsahuje.

Žalovaný, na základe uvedeného tvrdí, že termín konečnej splatnosti úveru je teda vymedzený dňom splatnosti poslednej splátky.

Poukazuje na Súdny dvor EÚ vo veci C-42/15, v ktorom je uvedené, že uvedený údaj je možné uviesť v akomkoľvek dokumente tvoriacom zmluvu.

Žalobca tvrdí, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorú je výška úrokovej sadzieb, na ktoré je naviazaná alebo časových období, v ktorých dochádza k zmene úrokovej sadzby.

Poukazuje na ust. § 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách.

Zákonodarca stanovuje iba povinnosť uvádzať úrokovú sadzbu per annum. Táto podmienka bola žalovaným splnená, spomínaný údaj sa nachádza v bode 6 zmluvy o revolvingovom úvere.

Žalovaný rovnako namieta tvrdenie žalobcu o neprimerane malej veľkosti písma v Zmluvných dojednaniach. Zmluvné dojednania sú objektívne čitateľné, prehľadné, zohľadňujú relevantné právne predpisy (a teda aj zákonom stanovenú povinnosť minimálnej veľkosti písma v spotrebiteľských zmluvách v rozsahu 1,9 mm), pričom žalobcovi boli predložené v jednom dokumente spolu s úverovou zmluvou.

Vzhľadom na uvedené tvrdenia žalobcu popierajú a žiadajú, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a súčasne zaviazal žalobcu k náhrade trov právneho zastúpenia.

3. Z uznesenia Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 9C/53/2016 na čl. 26 - 29 vyplýva, že súd týmto neodkladným opatrením zo dňa 30.11.2016 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na základe dohody o zrážkach 8500093668 zo dňa 28.11.2014 a zároveň oznámil zamestnávateľovi žalobcu : Index Nosluš s.r.o. , aby pozastavil vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy ihneď po doručení tohto uznesenia s tým, že neodkladné opatrenie sa skončí uplynutím 30 dní odo dňa ako nadobudne právoplatnosť rozhodnutie súdu vo veci samej v konaní vedenom na OS Topoľčany pod sp. zn. 9C/53/2016, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21.12.2016.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi - zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru na čl. 41, zmluvnými dojednaniami o revolvingovom úvere na čl. 41 - 42, dohodou o zrážkach zo mzdy na čl. 43, rozhodcovskou zmluvou na čl. 44, oznámením veriteľa o schválení úveru na čl. 45, dohodou o poskytovaní služieb na čl. 46 - 47 a súd zistil tento skutkový stav :

Zo zmluvy o revolvingovom úvere na čl. 45 vyplýva, že strany v spore uzavreli dňa 28.11.2014 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500093668, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma vo výške 900 eur so splatnosťou na dobu 42 mesiacov, kde výška mesačnej splátky úveru bola stanovená na sumu 28,46 eur , z toho istina bola 21,43 eur a úroky 7,03eur. Splátka podľa dohody o poskytnutí služby bola vo výške 20,74 eur a výška celkovej platby na úhradu / mesačná splátka úveru + splátka podľa dohody o poskytnutí služby 49, 20eur/, poplatok za poskytnutie úveru bol vo výške 90 eur, dátum splatnosti prvej splátky bol určený na 1.1.2015, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 1.6.2018. RPMN úveru bola stanovená na sumu 26 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy bola vo výške 36, 30 eur. Predpokladaná výška RPMN po vykonaní revolvingu bola vo výške 26% a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, t.j. úver , úroky za celú dobu čerpania úveru plus poplatok za poskytnutie úveru bola 1.285,32 eur. Odplata za poskytnutie služby v zmysle dohody o poskytovaní služieb bola vo výške 861,08 eur. Ročná úroková sadzba úveru bola stanovená na 18, 08 %. Dátum nadobudnutia platnosti zmluvy bol dňom 28.11.2014. Tejto úverovej zmluve predchádzala žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru na čl. 41, kde v bode 5, 6 údajov o požadovanom revolvingovom úvere a schválenom sa nachádzajú zhodné údaje ako v zmluve o revolvingovom úvere na čl. 45.

Z dohody o zrážkach zo mzdy na čl. 43 zo dňa 28.11.2014 vyplýva, že strany sporu uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy. V bode III. sa strany dohodli, že dôsledkom uzavretia tejto dohody je možnosť spoločnosti predložiť túto dohodu zamestnávateľovi dlžníka na vykonávanie zrážok z jeho mzdy vo výške uvedenej v článku V. tejto dohody, t.j. vo výške 49,20 eur, pričom zamestnávateľ dlžníka je povinný dohodu rešpektovať a vykonávať zrážky zo mzdy. Z bodu V. tejto dohody ďalej vyplýva, že na základe tejto dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka a odvádzať ich na bankový účet pod variabilným symbolom 8500093668 vo výške 49,20 eur mesačne.

Z rozhodcovskej zmluvy na čl. 44 zo dňa 28.11.2014, ktorú uzavreli strany v konaní, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere alebo dohody s porušením ukončením, či neplatnosťou zmluvy o úvere alebo dohody budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní, alebo rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov.

Z dohody o poskytovaní služieb o dňa 28.11.2014 na čl. 46 okrem iného vyplýva, že táto dohoda upravuje podmienky poskytovania dohodnutých služieb k uzavretej zmluve o revolvingovom úvere s číslom rovnakým ako je číslo dohody. Dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzavretie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi stranami v konaní, napríklad na získanie spotrebiteľského úveru alebo na získanie úveru za ponúkaných podmienok. Jednotlivé služby sú poskytované zákazníkovi automaticky, alebo na základe uplatnenia práva zákazníka na ich poskytnutie / napr. služba, preparovanie platieb/. Na základe dohody sa poskytujú nižšie uvedené služby za dohodnutú odplatu, pričom zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru a zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

5. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2, 4 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a, b) zák. č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2, písm. c), písm. f), písm. k), písm. x), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: (c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, (f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, (k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, (x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

6. Z predloženej zmluvy nepochybne vyplýva, že ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy a v zmysle Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným žalobcovi túto charakteristiku spĺňa, žalovaný v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalobcovi ako fyzickej osobe úver, pričom z obsahu spisu nevyplýva, žeby žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp., žeby mu bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Zo samotnej zmluvy je ďalej zrejmé, že žalobca nemohol individuálne ovplyvniť jej obsah, bola už vopred pripravená na predtlačenom formulári, nakoľko sa uzavierala vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Súčasťou zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania, ktoré rovnako žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko taktiež boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Súd pristúpil ku skúmaniu samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je nepochybne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy ustanovoval v § 9 podstatné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a to, že zmluva musí okrem iného obsahovať konečnú splatnosť úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade ich absencie. Preskúmaním zmluvy uzatvorenej stranami sporu mal za preukázané, že vyššie uvedené údaje v zmluve absentujú. Ako termín konečnej splatnosti je uvedený iba údaj 42 mesiacov, pričom súd má za to, že termín konečnej splatnosti musí byť vyjadrený konkrétnym dátumom a nie len udalosťou závislou od vôle zmluvnej strany. Hoci termín konečnej splatnosti vyplýva z oznámenia žalovaného o schválení úveru, toto oznámenie nemožno považovať za zmluvu a nie je ani jej súčasťou. Rovnako v zmluve nie sú uvedené aká časť každej splátky bude započítaná na istinu, aká časť na úroky a iné poplatky a opätovne táto skutočnosť vyplýva iba z oznámenia. Uvedenie údajov o termíne konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru zo dňa 28.11.2014 nie je postačujúce, nakoľko predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere, keďže predstavuje jednostranné oznámenie veriteľa, ktoré žalobkyňa neodsúhlasila a o jeho obsahu v čase podpísavania zmluvy nemala vedomosť. Termín konečnej splatnosti musí byť známy spotrebiteľovi najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. V opačnom prípade by sa minulo účinku ust. § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby bol spotrebiteľ v potrebnom rozsahu informovaný o základných skutočnostiach týkajúcich sa zmluvného vzťahu už v čase jeho vzniku. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v zmluve chýbajú podstatné náležitosti vyžadované zákonom a z tohto dôvodu vo výroku rozsudku vyhlásil, že v zmysle § 11 uvedeného zákona je zmluva bezúročná a bez poplatkov.

7. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchýliť od podmienok upravených v Občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa, alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemožno akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ. Niet pochyb o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy vzhľadom na jej formulárové znenie, nemá charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých obsah by žalobca mohol

prípadne ovplyvniť / § 53 ods. OZ/. Predmetná dohoda po zrážkach zo mzdy tak, ako je naformulovaná, nespĺňa podmienku, že nesmie spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predovšetkým je treba uviesť, že výpočet neprijateľných podmienok ustanovených v § 53 ods. 4 OZ je len príkladným. V rámci súdneho preskúmania jednotlivých ustanovení spotrebiteľských zmlúv, ktoré nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, môže súd dôslednou aplikáciou generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 OZ okruh týchto podmienok rozšíriť. Medzi neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 OZ patria okrem iného aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu, ako sankciu spojenú s neplnením jeho záväzku / § 53 ods. 4 písm. k OZ/, obmedzujú spotrebiteľovi prístup k dôkazom, alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah mala byť iná zmluvná strana / § 53 ods. 4 písm. l OZ/ a ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie v súlade so zmluvou alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi / § 53 ods. 4 písm. o OZ/. Práve uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť tieto vyššie uvedené neprijateľné podmienky, keďže iba jej predložením zamestnávateľovi žalobcu a oznámením výšky jeho dlhu podľa vlastného uváženia žalovaného je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby uvedená žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. V danom prípade je nepochybné, že na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy došlo k realizácii plnení v prospech žalovaného. Ako to vyplýva zo samotného znenia dohody o zrážkach zo mzdy, zamestnávateľ spotrebiteľa je povinný tieto splátky a teda zrážky zo mzdy vykonávať v prospech veriteľa až do doby, kým veriteľ zamestnávateľovi písomne oznámi všetky jeho pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere, sú splatené a teda do vyplatenia všetkých úverov, prípadne ich revolvingov s príslušenstvom, zmluvných pokút a nákladov súdnych - rozhodcovských konaní, ak vznikli preukázateľne. Je teda možné, že v rámci takto žalovaným vyčíslenej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inými slovami sám žalovaný ako dodávateľ meritórne rozhodne o celkovej výške dlhu žalobkyne, čo by spotrebiteľa voči nemu a teda žalovaný ako dodávateľ rozhoduje o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou o revolvingovom úvere, ktorú so žalobkyňou uzavrel / § 53 ods. 4 písm. o OZ/. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a žalobca ako spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. V tomto smere je irelevantné, či žalovaný ako dodávateľ si už takéto sporné nároky voči žalobkyňu - spotrebiteľovi uplatnil skrz inštitút tejto dohody o zrážkach zo mzdy alebo nie, ale je podstatné to, že mu takto formulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy takýto postup umožňuje. Je však podstatné, že vykonaním zrážok bez priamej súdnej kontroly veriteľ má možnosť vymôcť prípadne aj plnenia, ktoré sami o sebe môžu mať charakter neprijateľných zmluvných podmienok. Napríklad neprimerane vysoké zmluvné pokuty, poplatky, ktorých oprávnenosť takto nie je preskúmaná nezávislým orgánom. Súd musí teda skonštatovať, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému obchádzať účinnú justičnú kontrolu a z tohto dôvodu ju súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a z uvedeného dôvodu podľa § 53 ods. 5 OZ za neplatnú.

8. Súd tiež skúmal platnosť dohody o poskytovaní služieb zo dňa 28.11.2014 a dospel k záveru, že je neplatná Dohoda o poskytovaní služieb bola uzavretá v ten istý deň a pod tým istým číslom ako zmluva o revolvingovom úvere a hoci bola uzavretá na samostatnej listine ako samostatný právny úkon, to ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá v tom slova zmysle, že svedčí o slobodnej vôli dlžníka pristúpiť na takéto osobitné zmluvné podmienky ako tvrdí žalovaný. Dohoda o poskytovaní služieb má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o revolvingovom úvere, pričom dlžníkovi / žalobcovi / bola predložená na podpis spolu so zmluvou o revolvingovom úvere. Nie je zrejmé, že dlžník / žalobca / pochopil význam a zmysel dohody o poskytovaní služieb, ktoré úzko a bezprostredne súvisia so zmluvou o revolvingovom úvere, či dlžníkovi boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o jej obsahu. Uvedené okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvného vzťahu nemožno zneužívať záverom o individuálnom vyjadrení - že dlžník mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na uzavretie aj tejto dohody o poskytovaní služieb. Tvrdenie žalovaného, že „ ak by žalobca nemal záujem o podpis akéhokoľvek dokumentu, potom ho podpísať nemusel“ je arbitrálne. Na základe uvedených skutočností, súd vyhlásil dohodu o poskytovaní služieb zo dňa 28.11.2014 ako neprijateľnú zmluvnú podmienku za neplatnú.

9. Súd tiež skúmal platnosť rozhodcovskej zmluvy dospel k záveru, že táto je dojednaná neplatne. Cieľom rozhodcovskej zmluvy - doložky je dosiahnuť prejednanie veci pred rozhodcom alebo

rozhodcovským súdom, teda prejednanie prípadného sporu arbitrom - rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka a rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom vrátane princípu dobrých mravov je v danom prípade opodstatnená. Ak však nebola dojednaná individuálne v štandardnej zmluve alebo bola „nanútená“ jednou zmluvnou stranou je daný predpoklad, že slabšia strana vzťahu / spotrebiteľ/ sa nedokáže v prípadnom rozhodcovskom konaní riadne brániť. Ak teda rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom dojednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda vyplýva zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nedokáže náležite napláňovať sú na mieste. Rozhodcovská zmluva je síce uzavretá samostatne, avšak je formulárová, do ktorej sa dopĺňajú len údaje o žalobcovi a úverovej zmluve bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne. V danom prípade totiž veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby - rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pri tom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Súd zastáva názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa / veriteľa/, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je potom potrebné považovať takúto rozhodcovskú doložku v celosti za neprijateľnú podmienku a to aj v nadväznosti na judikatúru súdneho dvora EÚ / C-240/98 - C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05/. Súd poukazuje aj na stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia 32Cdo/2282/2008 uviedol, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní nie je porušenie článku 36 ods. 1 listiny základných práv a slobôd, pokiaľ účastníci konania majú možnosť ovplyvniť aký rozhodca / či skupina rozhodcov/ bude o ich právach a povinnostiach v súlade s platnou rozhodcovskou zmluvou rozhodovať. V danom prípade bola voľna rozhodcovského súdu a osoby rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko dojednanie je na predtlačenom formulári. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje kto bude riešiť spor so spotrebiteľskej zmluvy je v tomto prípade veriteľ, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Veriteľov výber riešenia sporu rozhodcovským súdom, zrejme nebol náhodný, pretože do dojednaní viacerých svojich obdobných zmlúv zahrnul identické rozhodcovské doložky, a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu tie isté rozhodcovské súdy. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah/ rozsudok z 27.6.2000, Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores, C - 240/98 až C-244/98 ako aj z 26.10.2006 Mostazo Claro, C-168/05. Súd preto prihliada pri výkone rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa ex offio na nekalú povahu rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom. Na základe uvedených skutočností súd vyhlásil rozhodcovskú zmluvu č. 8500093668 zo dňa 28.11.2014 ako neprijateľnú zmluvnú podmienku za neplatnú.

10. Pokiaľ žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 16.1.2017 namietal nepreukázanie naliehavého právneho záujmu, súd poukazuje na ustanovenie § 11 ods.4 zák.č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Zároveň súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.3.2019, sp.zn. 6 Cdo 27/2018, v zmysle ktorého : „žaloba, ktorou sa domáha žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec dotýka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia ich neplatnosti) z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods.1 písm.c) C.s.p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti poruškovi ochrany svojho práva pre neprijateľnými zmluvnými podmienkami na súde, ktorá

ma podklad v osobitných predpisoch (§53 ods.1, ods.4 a 5 a §53a OZ, § 3 ods.5 č.250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

11. Súd žalobu v časti o určenie, že zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. č. zmluvy 8500003668 zo dňa 28.11.2014 sú ako neprijateľné zmluvné podmienky Zmluvy o revolvingovom úvere č.8500003668 zo dňa 28.11.2014 neplatné zamietol, nakoľko žalobca v tomto petíte žaloby nešpecifikoval, ktoré konkrétne zmluvné dojednania by mali byť neprijateľné resp. z akého dôvodu.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

Podľa 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Vzhľadom k tomu, že v tomto konaní mal žalobca úspech v plnom rozsahu, súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že pokiaľ bola žaloba zamietnutá v časti, ktorou sa domáhal určenia, že zmluvné dojednanie zmluvy o revolvingovom úvere sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné, jednalo sa o nepatrnú časť konania a preto súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.